

گزارش تحول وضعیت زنان

طی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۵۵

معاونت طرح و برنامه

مرکز امور زنان و خانواده

تابستان ۱۳۸۵

فهرست مطالب

جمعیت

- ۱ ترکیب جنسی جمعیت
- ۲ ازدواج و طلاق ثبت شده
- ۳ امید زندگی

آموزش

- ۴ نرخ باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر
- ۵ نرخ باسوادی جمعیت جوان
- ۶ ترکیب جنسی دانش آموزان ابتدایی
- ۷ ترکیب جنسی دانش آموزان راهنمایی
- ۸ ترکیب جنسی دانش آموزان متوسطه و پیش دانشگاهی
- ۹ ترکیب جنسی دانشجویان
- ۱۰ کارکنان آموزشی دانشجویان

فعالیت سیاسی

- ۱۱ نمایندگان مجلس شورای اسلامی
- ۱۲ اعضا شوراهای اسلامی شهر و روستا
- ۱۳ درصد مدیران، قانونگذاران و کارکنان عالیرتبه
- ۱۴ درصد کارکنان فنی و تخصصی

نیروی انسانی

- ۱۵ نرخ فعالیت اقتصادی
- ۱۶ نرخ اشتغال
- ۱۷ نرخ بیکاری
- ۱۸ اشتغال در بخش کشاورزی
- ۱۹ اشتغال در بخش صنعت
- ۲۰ اشتغال در بخش خدمات
- ۲۱ کارکنان دولت
- ۲۲ کارکنان فامیلی بدون مزد

فعالیت اجتماعی

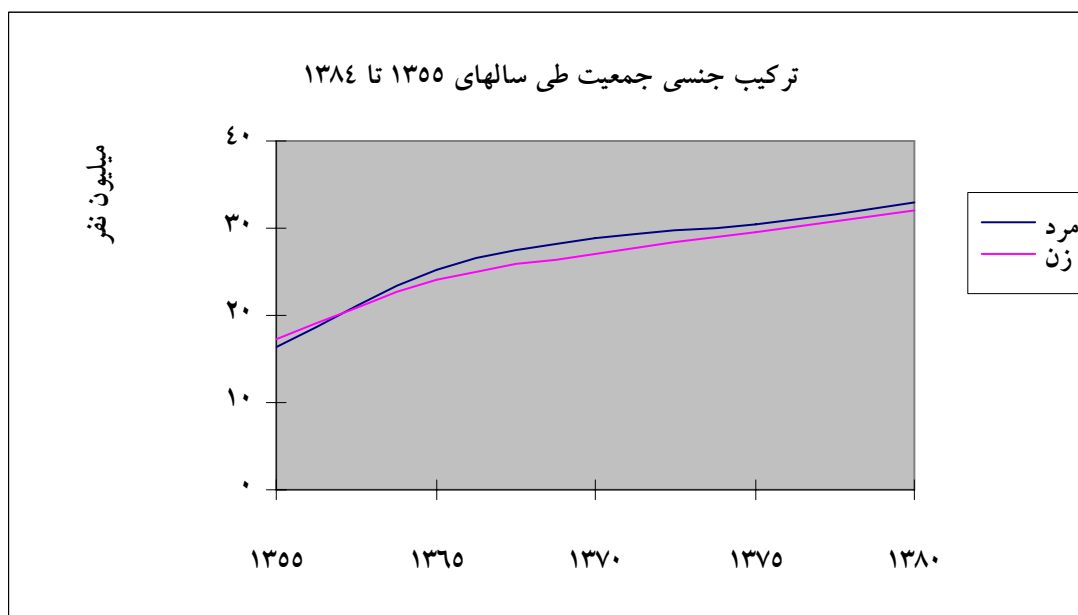
- ۲۳ توزیع سازمانهای مردم نهاد زنان
- ۲۴ شرکتهای تعاونی زنان
- اقدامات حمایتی

- ۲۵ حمایت مالی از زنان سرپرست خانوار
- ۲۶ وام زنان سرپرست خانوار

- ۲۷ فهرست منابع و ماخذ

ترکیب جنسی جمعیت		
زن	مرد	سال
۱۷۳۵۶۳۴۷	۱۶۳۵۲۳۹۷	۱۳۵۵
۲۴۱۶۴۰۴۹	۲۵۲۸۰۹۶۱	۱۳۶۵
۲۷۰۶۸۷۱۳	۲۸۷۶۸۴۵۰	۱۳۷۰
۲۹۵۴۰۳۲۹	۳۰۵۱۵۱۵۹	۱۳۷۵
۳۱۹۹۳۳۵۲	۳۲۹۱۳۳۵۰	۱۳۸۰
۳۳۷۲۰۷۶۰	۳۴۷۴۶۶۵۳	۱۳۸۴

ماخذ: ۱ و ۱۳.

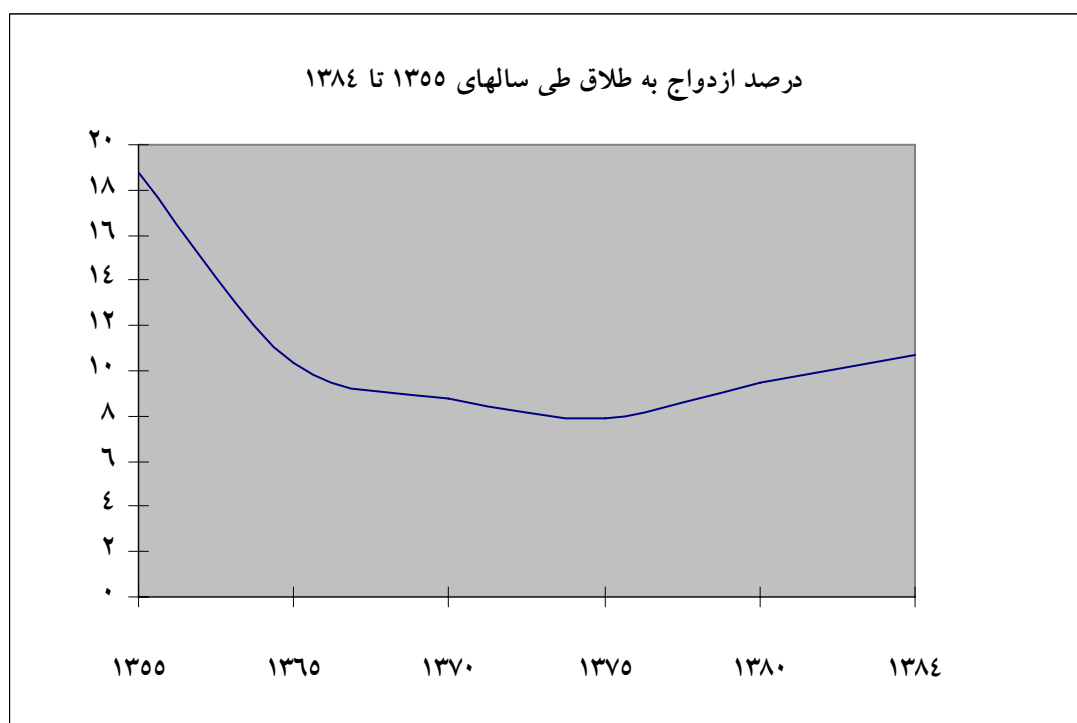

نرخ رشد جمعیت ایران طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ برابر ۳,۹، از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۰ برابر ۲,۵ و از سال ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ برابر ۱,۵ بوده است که نشانگر موفقیت بالای برنامه های تنظیم خانواده در کشور می باشد.

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از ویژگیهای اشتغال و بیکاری خانوار اردیبهشت ماه ۱۳۸۳، میانگین تعداد افراد در خانوار ۴,۳ نفر بدست آمده است. همچنین نسبت جنسی جمعیت در این طرح ۱۰۴ بدست آمده است، بدین مفهوم که در برابر هر ۱۰۰ نفر زن ۱۰۴ نفر مرد وجود داشته است.

توزیع ازدواج و طلاق ثبت شده			
سال	ازدواج	طلاق	درصد ازدواج به طلاق
۱۳۵۵	۱۶۸۳۵۰	۳۱۶۲۵	۱۸,۷۹
۱۳۶۵	۳۴۰۳۴۲	۳۵۱۶۱	۱۰,۳۳
۱۳۷۰	۴۴۸۸۵۱	۳۹۳۳۶	۸,۷۶
۱۳۷۵	۴۷۹۲۶۳	۳۷۸۱۷	۷,۸۹
۱۳۸۰	۶۴۰۷۱۰	۶۰۵۵۹	۹,۴۵
۱۳۸۴	۷۸۷۶۷۱	۸۴۲۴۳	۱۰,۷۰

ماخذ: ۱ و ۱۲.

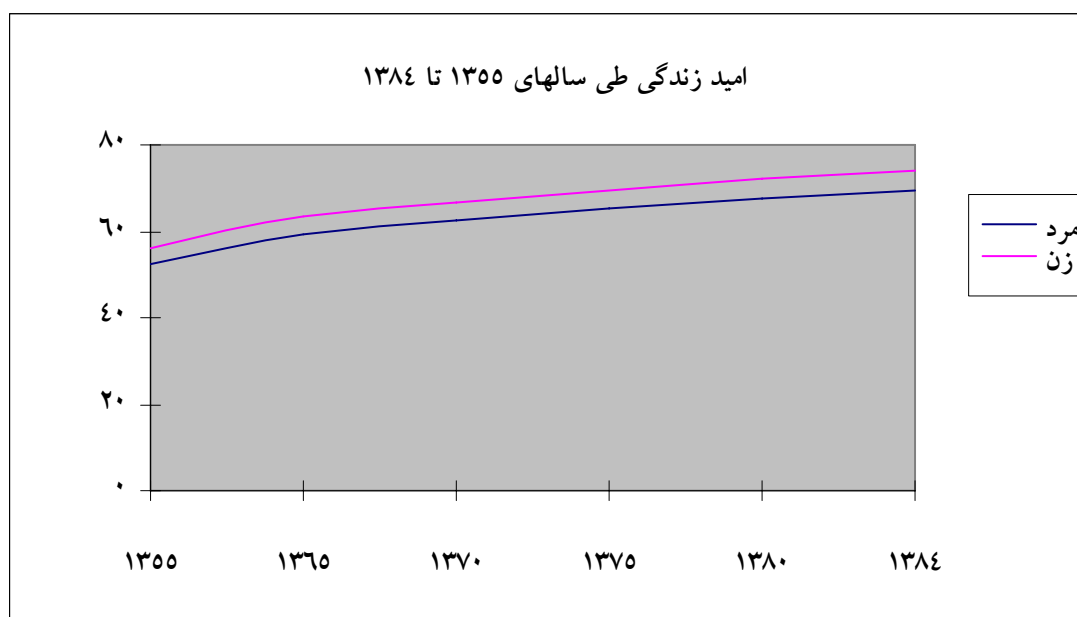

نرخ رشد نسبت ازدواج به طلاق طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۴۳,۰۶ درصد بوده است. طی دوره مورد بررسی تعداد ازدواجها ۳۶۷,۶۸ درصد و تعداد موارد طلاق ۱۶۶,۳۸ درصد رشد یافته است.

لازم به ذکر است تعداد ازدواجهای ثبت شده در سه ماهه نخست سال ۱۳۸۵، ۲۰۱۵۱۷ مورد و تعداد طلاقهای ثبت شده ۲۲۱۹۴ مورد بوده است. از این میان ۱۴۳۴۹۱ مورد ازدواج و ۱۸۵۴۶ مورد طلاق مربوط به مناطق شهری و مابقی مربوط به مناطق روستایی بوده است.

امید زندگی		
زن	مرد	سال
۵۶,۲۳	۵۲,۶۱	۱۳۵۵
۶۳,۴۷	۵۹,۴۱	۱۳۶۵
۶۶,۶۸	۶۲,۴۳	۱۳۷۰
۶۹,۶۰	۶۵,۱۶	۱۳۷۵
۷۲,۲۰	۶۷,۶۱	۱۳۸۰
۷۴,۰۷	۶۹,۳۶	۱۳۸۴

ماخذ: ۴.

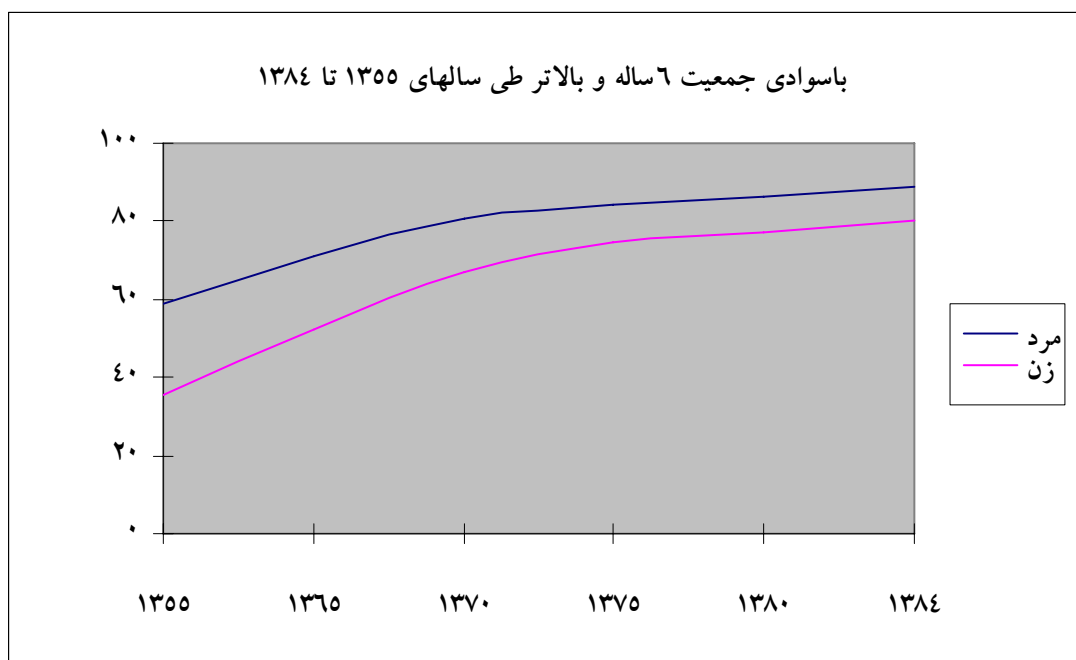

نرخ امید زندگی در دوره زمانی ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برای مردان ۳۱,۸۴ درصد و برای زنان ۳۱,۷۳ درصد رشد داشته است.

شایان ذکر است در سال ۱۳۸۵ امید زندگی مردان برابر ۶۹,۷۷ سال و امید زندگی زنان برابر ۷۴,۵۱ سال می باشد که نشانگر اختلافی معادل ۴,۷۴ سال میان امید زندگی زنان و مردان می باشد.

نرخ باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۵۸,۹	۳۵,۵
۱۳۶۵	۷۰,۹۹	۵۲,۰۸
۱۳۷۰	۸۰,۶۴	۶۷,۰۶
۱۳۷۵	۸۴,۴۵	۷۴,۶۷
۱۳۸۰	۸۶,۰۷	۷۶,۹۷
۱۳۸۴	۸۸,۹	۸۰,۳

ماخذ: او۲.

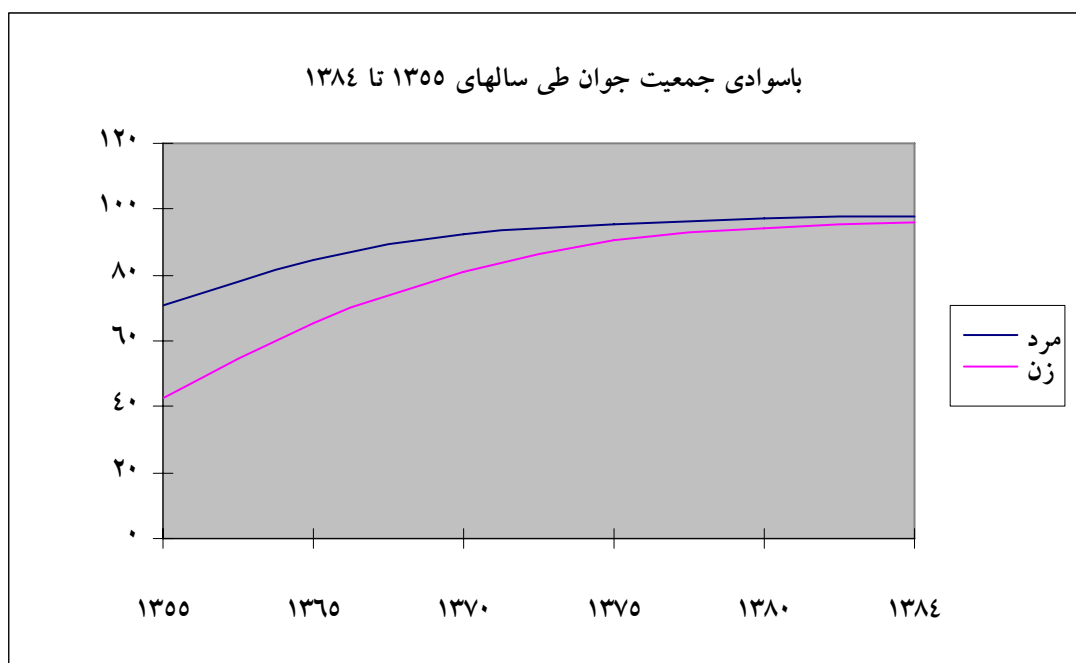

نرخ باسوادی جمعیت ۶ ساله و بالاتر کشور از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۳ برای مردان ۵۰,۹۳ درصد و برای زنان ۱۲۶,۱۹ درصد رشد داشته است.

چنانچه در نمودار فوق نیز ملاحظه می گردد، نرخ باسوادی مردان طی دوره مورد بررسی همواره بالاتر از نرخ باسوادی زنان بوده است لکن با توجه به رشد بالاتر باسوادی زنان در این دوره نسبت به نرخ رشد باسوادی مردان امید می رود طی سالهای آتی میزان اختلاف موجود کاهش بیشتری بیابد.

باسوادی جوانان (۱۵-۲۴)		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۷۱,۰۵	۴۲,۶۷
۱۳۶۵	۸۴,۸۵	۶۵,۵۲
۱۳۷۰	۹۲,۲	۸۱,۱
۱۳۷۵	۹۵,۳	۹۰,۵
۱۳۸۰	۹۷,۳	۹۴,۱
۱۳۸۴	۹۸,۱	۹۶,۲

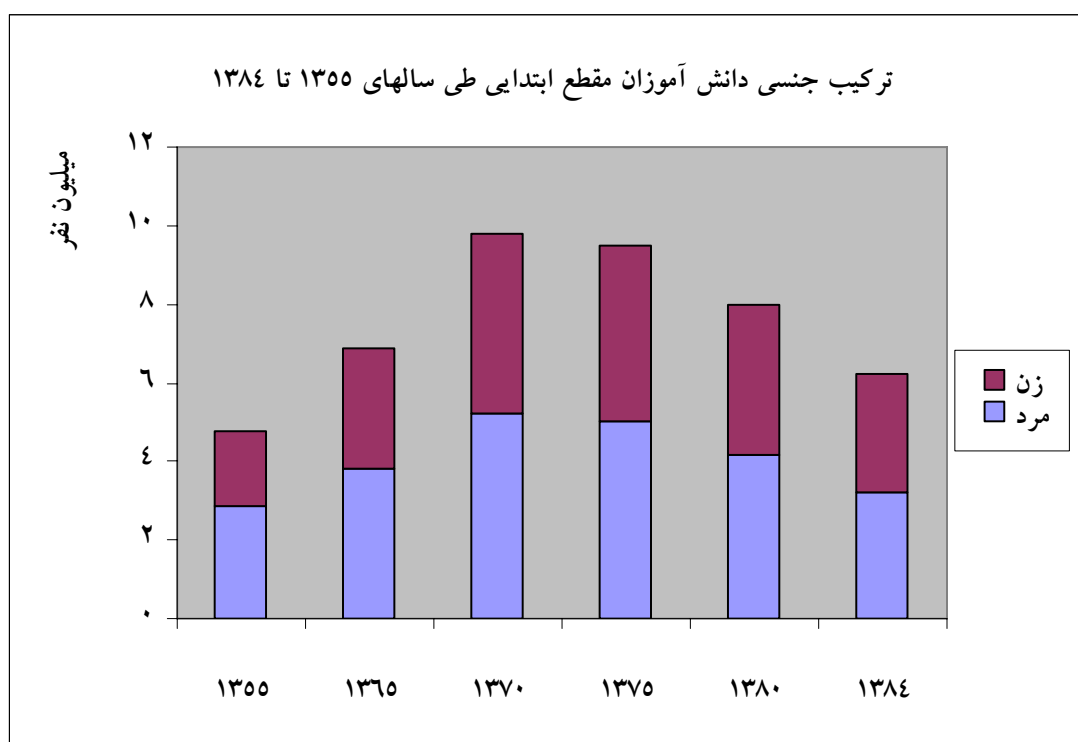
ماخذ: ۱ و ۲.

نرخ رشد باسوادی جوانان در گروه مردان طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر ۳۸,۰۵ درصد و نرخ رشد باسوادی زنان در این گروه سنی برابر ۱۲۵,۴۵ درصد در این دوره بوده است. باسوادی زنان جوان طی این دوره از یک روند صعودی ولی همواره در سطحی پایین تر از مردان برخوردار بوده است هرچند سرعت رشد باسوادی برای زنان جوان بسیار بالاتر از مردان جوان بوده است و در سالهای اخیر شکاف موجود میان باسوادی زنان و مردان جوان به شدت کاهش یافته است. شایان ذکر است با توجه به برآوردهای آماری صورت گرفته امید می رود در صورت ثبات شرایط، نرخ باسوادی جوانان در سال ۱۳۸۸ بطور تقریبی به ۱۰۰ درصد برسد.

ترکیب جنسی دانش آموزان ابتدایی				
دختر		پسر		سال
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۳۹,۷۲	۱۸۹۸۰۵۸	۶۰,۲۸	۲۸۸۰۶۶۴	۱۳۵۵
۴۴,۳۴	۳۰۵۲۹۳۵	۵۵,۶۶	۳۸۳۲۷۵۹	۱۳۶۵
۴۶,۶۲	۴۵۶۳۲۵۰	۵۳,۳۸	۵۲۲۴۳۴۳	۱۳۷۰
۴۷,۳۳	۴۴۸۹۸۳۴	۵۲,۶۷	۴۹۹۶۹۳۴	۱۳۷۵
۴۷,۶۰	۳۷۹۲۵۸۸	۵۲,۴۰	۴۱۷۵۸۴۹	۱۳۸۰
۴۸,۱۹	۲۹۹۱۲۱۱	۵۱,۸۱	۳۲۱۵۵۰۷	۱۳۸۴

ماخذ: ۱ و ۱۳.

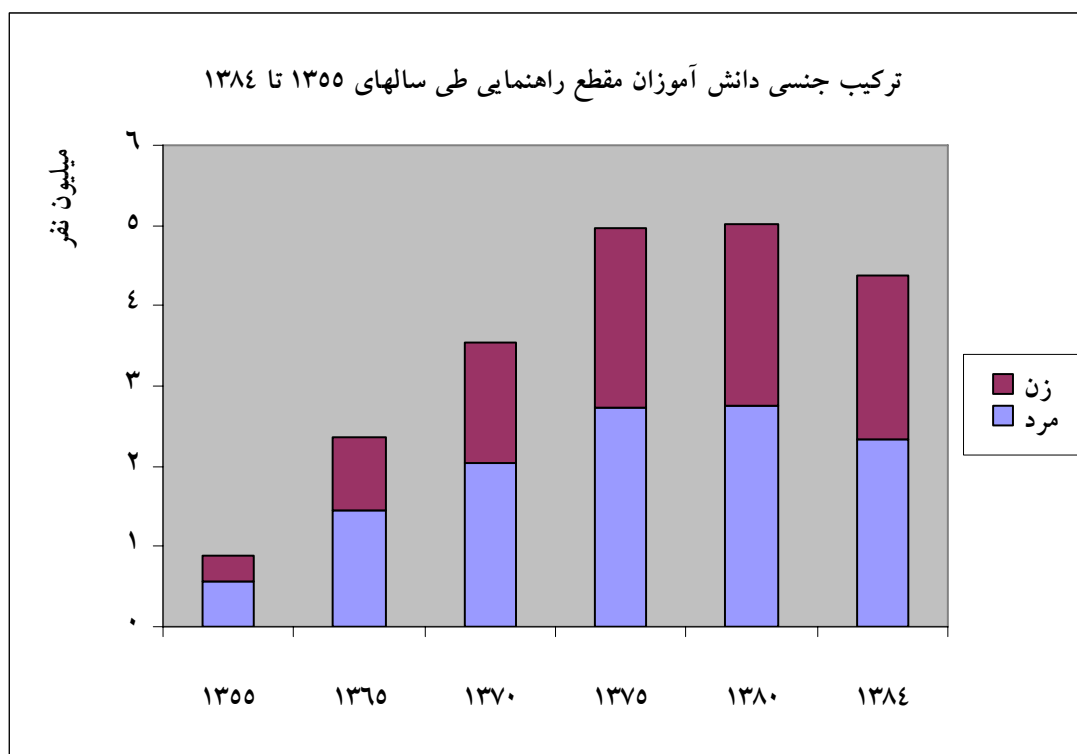

سهم دختران از دانش آموزان مقطع ابتدایی با نرخ رشد ۲۱,۳۳ از ۳۹,۷۲ درصد در سال ۱۳۵۵ به ۴۸,۱۹ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

با توجه به موفقیت در سیاست کنترل جمعیت در سالهای اخیر تعداد کودکان در سنین ابتدایی کاهش چشمگیری داشته است که این کاهش در تعداد دانش آموزان این مقطع نیز آشکار است.

ترکیب جنسی دانش آموزان راهنمایی				
دختر		پسر		سال
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۳۷,۲۱	۳۳۲۶۷۰	۶۲,۷۹	۵۶۱۳۷۷	۱۳۵۵
۳۸,۴۲	۹۱۱۱۸۴	۶۱,۵۸	۱۴۶۰۳۷۹	۱۳۶۵
۴۲,۱۰	۱۴۹۰۸۷۱	۵۷,۹۰	۲۰۵۰۷۰۷	۱۳۷۰
۴۴,۹۱	۲۲۲۵۲۱۵	۵۵,۰۹	۲۷۲۹۹۹۰	۱۳۷۵
۴۵,۳۲	۲۲۷۸۳۵۰	۵۴,۶۸	۲۷۴۸۸۷۴	۱۳۸۰
۴۶,۳۵	۲۰۲۵۹۴۸	۵۳,۶۵	۲۳۴۵۳۵۷	۱۳۸۴

ماخذ: ۱ و ۱۳.

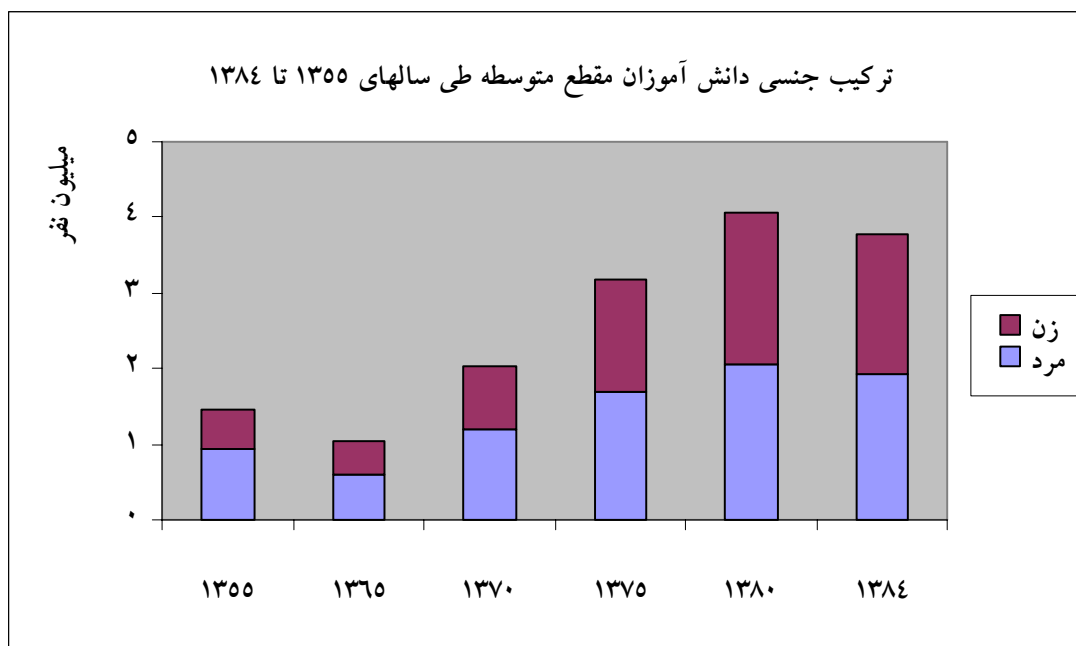

سهم دختران از دانش آموزان مقطع راهنمایی با نرخ رشد ۲۴,۵۵ از ۳۷,۲۱ درصد در سال ۱۳۵۵ به ۴۶,۳۵ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

چنانچه در نمودار ملاحظه می گردد تعداد دانش آموزان مقطع راهنمایی نیز رو به کاهش می باشند.

ترکیب جنسی دانش آموزان متوسطه				
سال	پسر		دختر	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۳۵۵	۹۳۱۰۱۸	۶۳,۶۴	۵۳۱۹۳۶	۳۶,۳۶
۱۳۶۵	۵۹۷۸۵۱	۵۷,۶۲	۴۳۹۶۸۰	۴۲,۳۸
۱۳۷۰	۱۱۹۲۳۴۰	۵۸,۷۱	۸۳۸۶۴۶	۴۱,۲۹
۱۳۷۵	۱۷۰۱۵۲۵	۵۳,۵۳	۱۴۷۷۲۴۴	۴۶,۴۷
۱۳۸۰	۲۰۶۴۴۴۲	۵۰,۸۳	۱۹۹۶۹۸۱	۴۹,۱۷
۱۳۸۴	۱۹۱۷۸۸۸	۵۰,۸۴	۱۸۵۴۶۹۷	۴۹,۱۶

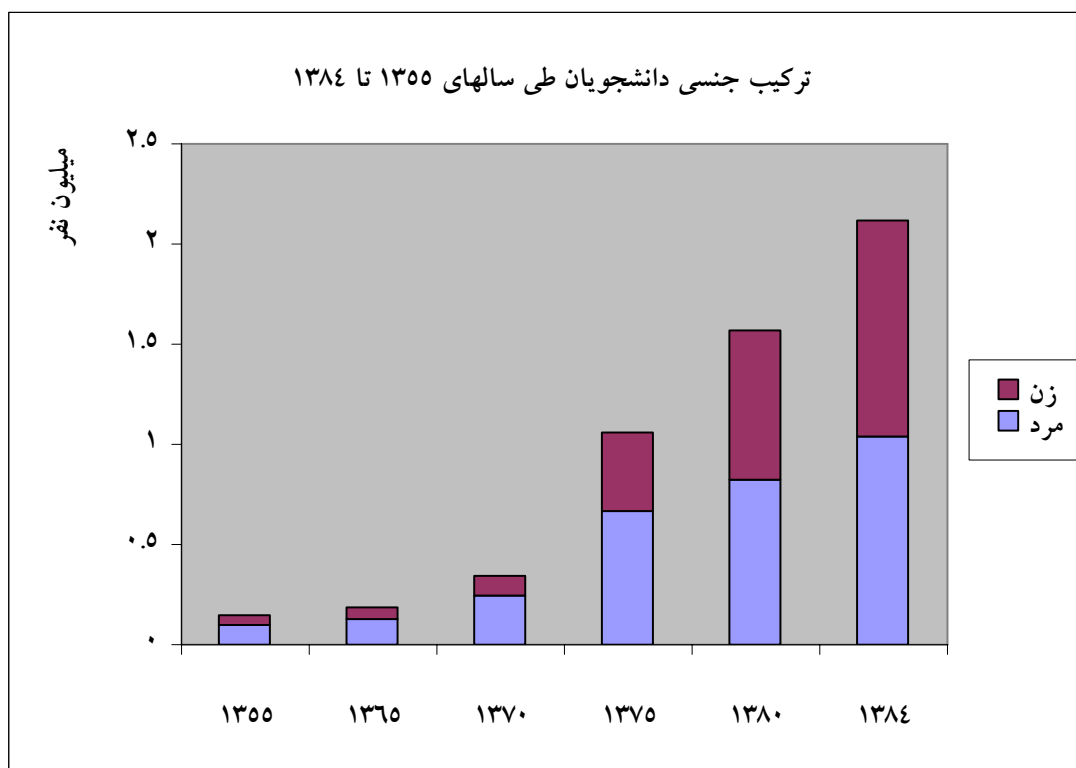
ماخذ: ۱ و ۱۳.

سهم دختران از دانش آموزان مقطع متوسطه با نرخ رشد ۲,۸۹ از ۴۷,۸ درصد در سال ۱۳۷۶ به ۴۹,۱۶ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است. با توجه به تغییر نظام آموزشی در مقطع متوسطه، بخشی از تغییرات مشاهده شده در نمودار فوق طی سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۴ مربوط به تفکیک دانش آموزان متوسطه و پیش دانشگاهی می‌باشد. قابل ذکر است سهم دختران از دانش آموزان مقطع پیش دانشگاهی با نرخ رشد ۱۶,۲۹ از ۵۴,۵۳ درصد در سال ۱۳۷۶ به ۶۴,۴۲ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

ترکیب جنسی دانشجویان				
سال	پسر		دختر	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۳۵۵	۱۰۲۷۱۳	۶۸,۲۳	۴۷۸۳۰	۳۱,۷۷
۱۳۶۵	۱۲۵۳۲۷	۶۸,۹۰	۵۶۵۶۲	۳۱,۱۰
۱۳۷۰	۲۴۷۰۷۶	۷۱,۸۲	۹۶۹۶۹	۲۸,۱۸
۱۳۷۵	۶۶۳۶۳۲	۶۲,۷۲	۳۹۴۴۶۱	۳۷,۲۸
۱۳۸۰	۸۲۵۸۲۵	۵۲,۶۱	۷۴۳۹۵۱	۴۷,۳۹
۱۳۸۴	۱۰۳۷۹۰۸	۴۹,۰۲	۱۰۷۹۵۶۳	۵۰,۹۸

ماخذ: ۱ و ۱۳.

سهم دختران از دانشجویان دختر دانشگاهها مشتمل بر دانشجویان دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و دانشگاه آزاد اسلامی با نرخ رشد ۶۰,۶۴ از ۳۱,۷۷ درصد در سال ۱۳۷۶ به ۵۰,۹۸ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

ترکیب جنسی کارکنان آموزشی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی				
زن		مرد		سال
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۵,۷۴	۱۴۲۴	۸۴,۲۵	۷۶۱۸	۱۳۶۰-۶۱
۱۵,۹۹	۲۲۹۳	۸۴,۰۱	۱۲۰۴۸	۱۳۶۵-۶۶
۱۷,۰۰	۴۲۸۵	۸۳,۰۰	۲۰۹۲۳	۱۳۷۰-۷۱
۱۷,۷۲	۷۱۷۱	۸۲,۲۸	۳۳۳۰۶	۱۳۷۵-۷۶
۱۸,۳۲	۱۰۰۷۰	۸۱,۶۸	۴۴۸۹۱	۱۳۸۰-۸۱
۱۸,۰۹	۱۳۱۸۸	۸۱,۹۱	۵۹۷۰۱	۱۳۸۳-۸۴

ماخذ: ۱ و ۱۳

ترکیب جنسی کارکنان آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی				
زن		مرد		سال
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۲,۵۴	۲۲۸۵	۸۷,۴۶	۱۵۹۴۳	۱۳۷۵-۷۶
۱۵,۴۸	۳۷۵۷	۸۴,۵۲	۲۰۵۰۹	۱۳۸۰-۸۱
۱۹,۰۷	۶۹۳۳	۸۰,۹۳	۲۹۴۱۵	۱۳۸۳-۸۴

ماخذ: ۱ و ۱۳

سهم زنان از کارکنان آموزشی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲، ۳,۳۸ درصد رشد داشته است این نرخ رشد در تعداد کارکنان آموزشی زن در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی برابر ۷۳,۱ درصد می باشد.

سهم زنان از کارکنان آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲، ۲۷,۹ درصد رشد داشته است این نرخ رشد در تعداد کارکنان آموزشی زن در دانشگاه آزاد اسلامی برابر ۱۴۱,۶۲ درصد می باشد .

توزیع نسبی زنان منتخب انتخابات مجلس شورای ملی				
دوره	بیست و یکم	بیست و دوم	بیست و سوم	بیست و چهارم
نفر	۶	۷	۱۸	۲۰
درصد	۳	۳/۳	۶	۷/۵

توزیع نسبی زنان منتخب انتخابات مجلس سنا				
دوره	چهارم	پنجم	ششم	هفتم
نفر	۲	۲	۳	۱
درصد	۳,۳	۳,۳	۵	۳,۳

توزیع نسبی زنان داوطلب و منتخب انتخابات مجلس شورای اسلامی				
دوره	داوطلبین		منتخبین	
	نفر	درصد	نفر	درصد
اول	۹۰	۳,۰۲	۴	۱,۶۶
دوم	۳۲	۱,۹۸	۴	۱,۶۶
سوم	۴۷	۱,۹۹	۵	۱,۶
چهارم	۸۶	۳	۹	۳,۶
پنجم	۳۵۱	۶,۴۳	۱۴	۵,۶
ششم	۵۰۴	۷,۳	۱۳	۴,۴
هفتم	۸۰۶	۹,۸۹	۱۲	۴,۴

ماخذ: ۸

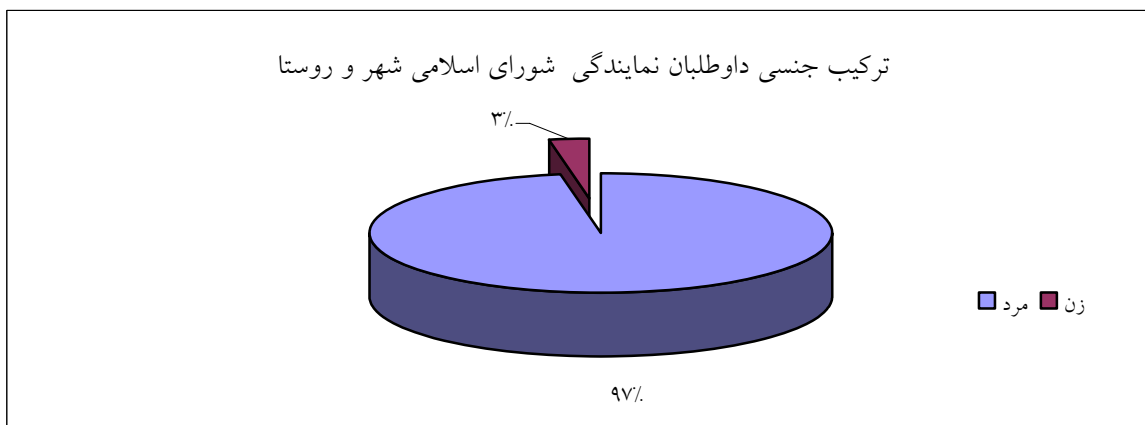
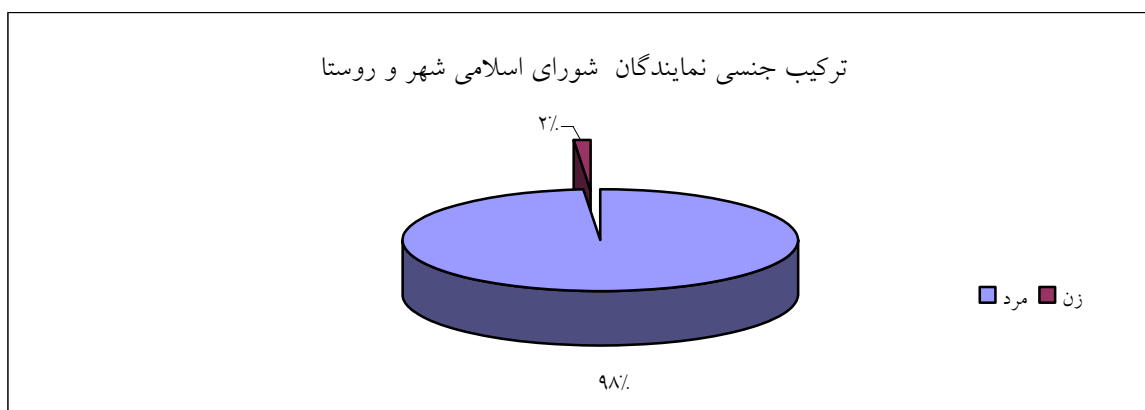
چنانچه ملاحظه میشود درصد نمایندگان زن مجلس که در ابتدای انقلاب با کاهش مواجه شده بود در سالهای پس از انقلاب مجدداً رو به افزایش گذاشته است.

نرخ رشد درصد داوطلبان زن نمایندگی مجلس، طی دوره های اول تا هفتم مجلس شورای اسلامی برابر ۱۶۵,۰۶ درصد بوده است.

همچنین سهم زنان از داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی در دوره های اول تا هفتم با نرخ معادل ۲۲۷,۴۸ درصد رشد یافته است.

ترکیب جنسی داوطلبان نمایندگی شوراهای اسلامی شهر و روستا				ترکیب جنسی اعضا شوراهای اسلامی شهر و روستا				دوره
زن		مرد		زن		مرد		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲,۱۶	۷۲۷۶	۹۷,۸۴	۳۲۸۸۶۲	۰,۸۴	۱۳۷۳	۹۹,۱۶	۱۶۲۶۴۹	دوره اول
۲,۶۸	۵۸۶۶	۹۷,۳۲	۲۱۳۰۹۱	۱,۵۱	۲۳۳۸	۹۸,۴۹	۱۵۲۹۷۴	دوره دوم

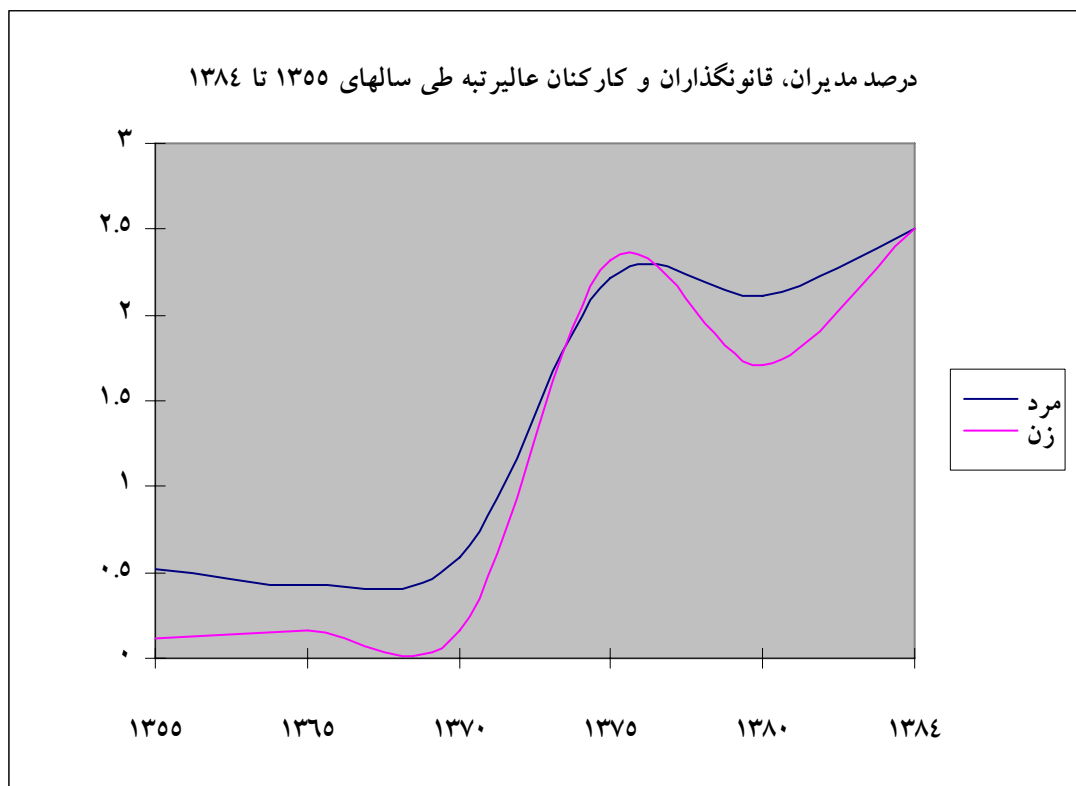
ماخذ: ۸

چنانچه ملاحظه میشود تعداد داوطلبان نمایندگی زن شورای اسلامی شهر و روستا کاهش یافته است لکن مشارکت سیاسی زنان به عنوان عضو شورای اسلامی شهر و روستا افزایش داشته است. نرخ رشد درصد اعضا زن شورای اسلامی شهر و روستا، طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲ برابر ۷۹,۷۶ درصد بوده است.

درصد مدیران، قانونگذاران و کارکنان عالی‌رتبه از کل شاغلان		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۰,۵۲	۰,۱۱
۱۳۶۵	۰,۴۳	۰,۱۶
۱۳۷۰	۰,۵۹	۰,۱۶
۱۳۷۵	۲,۲۱	۲,۳۲
۱۳۸۰	۲,۱۱	۱,۷۱
۱۳۸۴	۲,۵	۲,۵

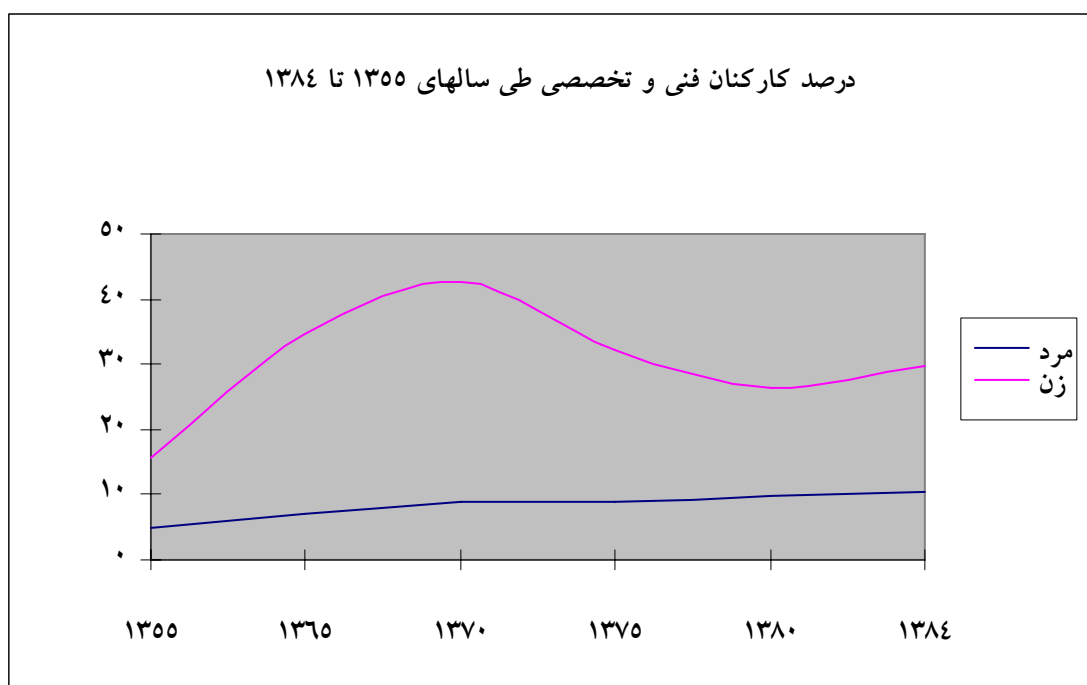
ماخذ: ۲ و ۳ و ۱۳.

نرخ رشد درصد مدیران، قانونگذاران و کارکنان عالی‌رتبه از مردان شاغل طی سالها ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ تغییر چشمگیری داشته است که نمایانگر کاهش شدید تفاوت جنسیتی موجود در عرصه مدیریت می‌باشد بطوری که نرخ رشد این نماگر در دوره ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برای مردان برابر ۳۸۰ درصد و برای زنان برابر ۲۱۷۲ درصد بوده است.

درصد کارکنان فنی و تخصصی از کل شاغلان		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۴,۸۵	۱۵,۵
۱۳۶۵	۷,۰۷	۳۴,۷۸
۱۳۷۰	۸,۷۸	۴۲,۵۷
۱۳۷۵	۹,۰۱	۳۲,۱۲
۱۳۸۰	۹,۹۴	۲۶,۴۳
۱۳۸۴	۱۰,۳	۲۹,۹

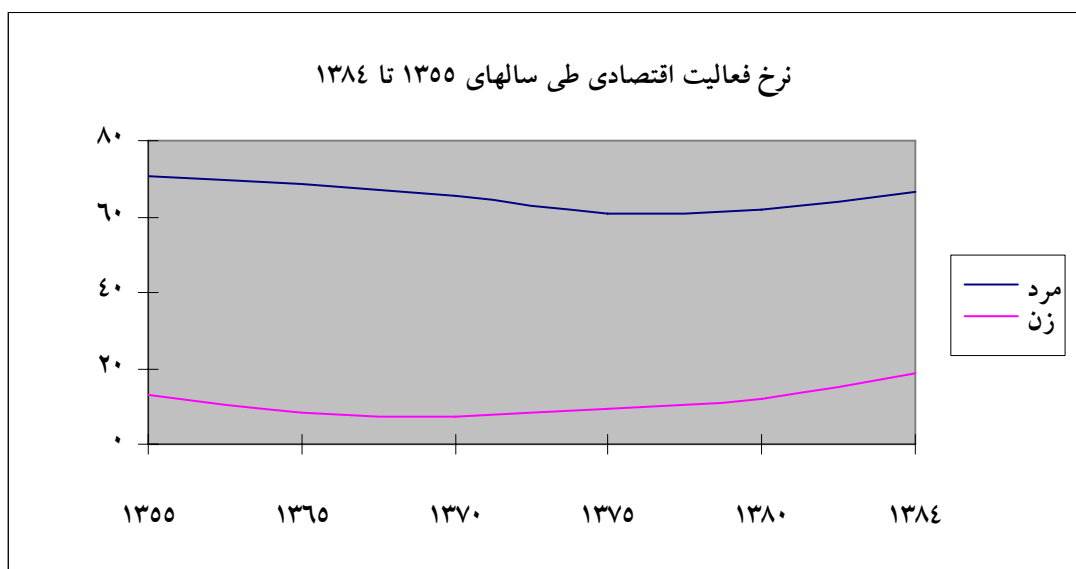
ماخذ: ۱۳ و ۲ و ۳.

نرخ رشد نماگر مزبور در سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۳ برای مردان، ۱۱۲,۳۷ درصد و برای زنان، ۹۲,۹۰ درصد بوده است. سهم کارکنان فنی و تخصصی از شاغلان زن همواره بیشتر از این سهم در میان شاغلان مرد بوده است و در سالهای اخیر در حدود یک چهارم زنان شاغل را کارکنان فنی و تخصصی تشکیل داده اند ولی این سهم برای مردان در حدود ۱۰ درصد بوده است. چنانچه ملاحظه می‌گردد، از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ درصد کارکنان فنی و تخصصی زن صعود و افول زیادی داشته است.

نرخ فعالیت اقتصادی		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۷۰,۷۶	۱۲,۹۳
۱۳۶۵	۶۸,۳۶	۸,۱۵
۱۳۷۰	۶۵,۵۴	۷,۲۹
۱۳۷۵	۶۰,۷۷	۹,۱۰
۱۳۸۰	۶۱,۸۲	۱۱,۶۹
۱۳۸۴	۶۶,۴	۱۸,۷

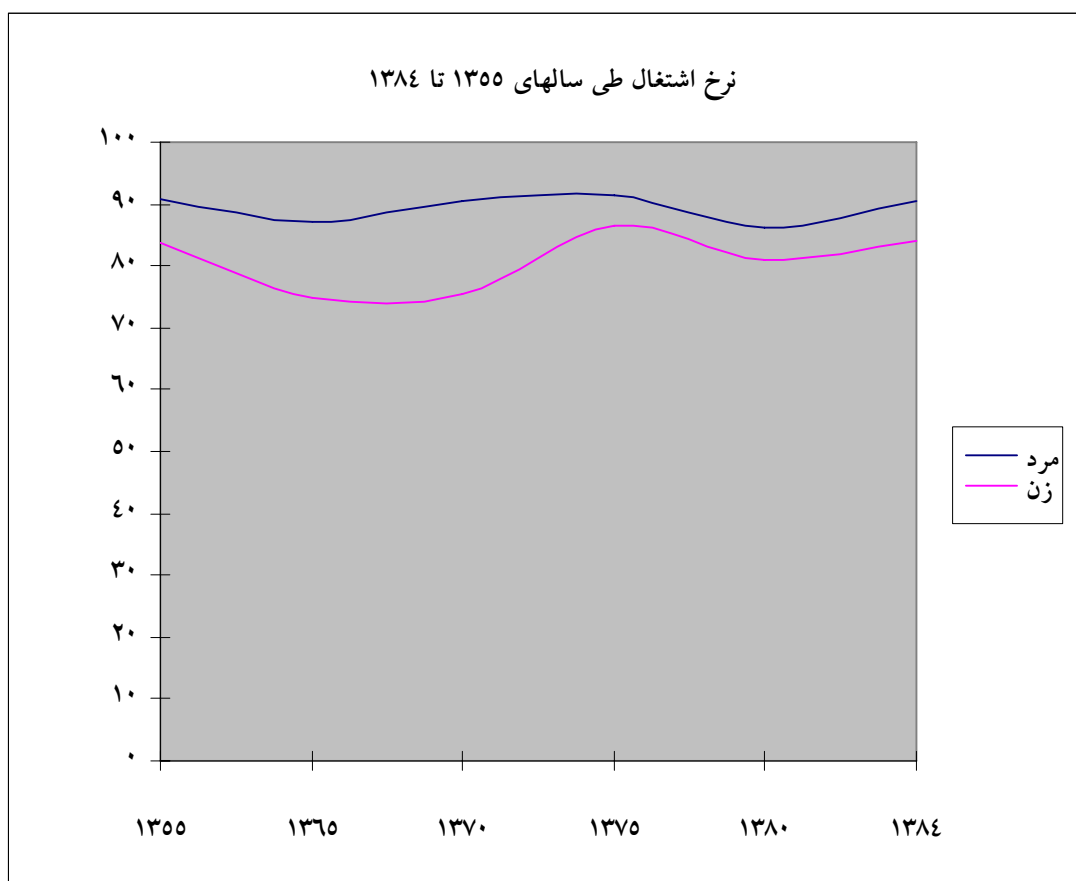
ماخذ: اوآو۳ و ۱۳.

میزان رشد نرخ فعالیت اقتصادی مردان طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۶,۱۶ درصد و میزان رشد نرخ فعالیت زنان در این دوره برابر ۴۴,۶۲ درصد بوده است. در بررسی مشارکت اقتصادی بانوان طی سالهای گذشته مشاهده می شود، نرخ فعالیت اقتصادی زنان همواره سهم اندکی را به خود اختصاص داده است. پایین بودن میزان مشارکت اقتصادی زنان و در نتیجه پایین بودن سطح درآمد آنان میزان آسیب پذیری زنان در مواجهه با رکود اقتصادی را بیشتر خواهد کرد. علاوه بر این، این مساله سبب افزایش بار تکفل خواهد بود.

نرخ اشتغال		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۹۰٫۹	۸۳٫۶۴
۱۳۶۵	۸۷٫۱۲	۷۴٫۸
۱۳۷۰	۹۰٫۵۲	۷۵٫۵۲
۱۳۷۵	۹۱٫۵۴	۸۶٫۶۵
۱۳۸۰	۸۶٫۱۶	۸۱٫۰۹
۱۳۸۴	۹۰٫۵	۸۳٫۹

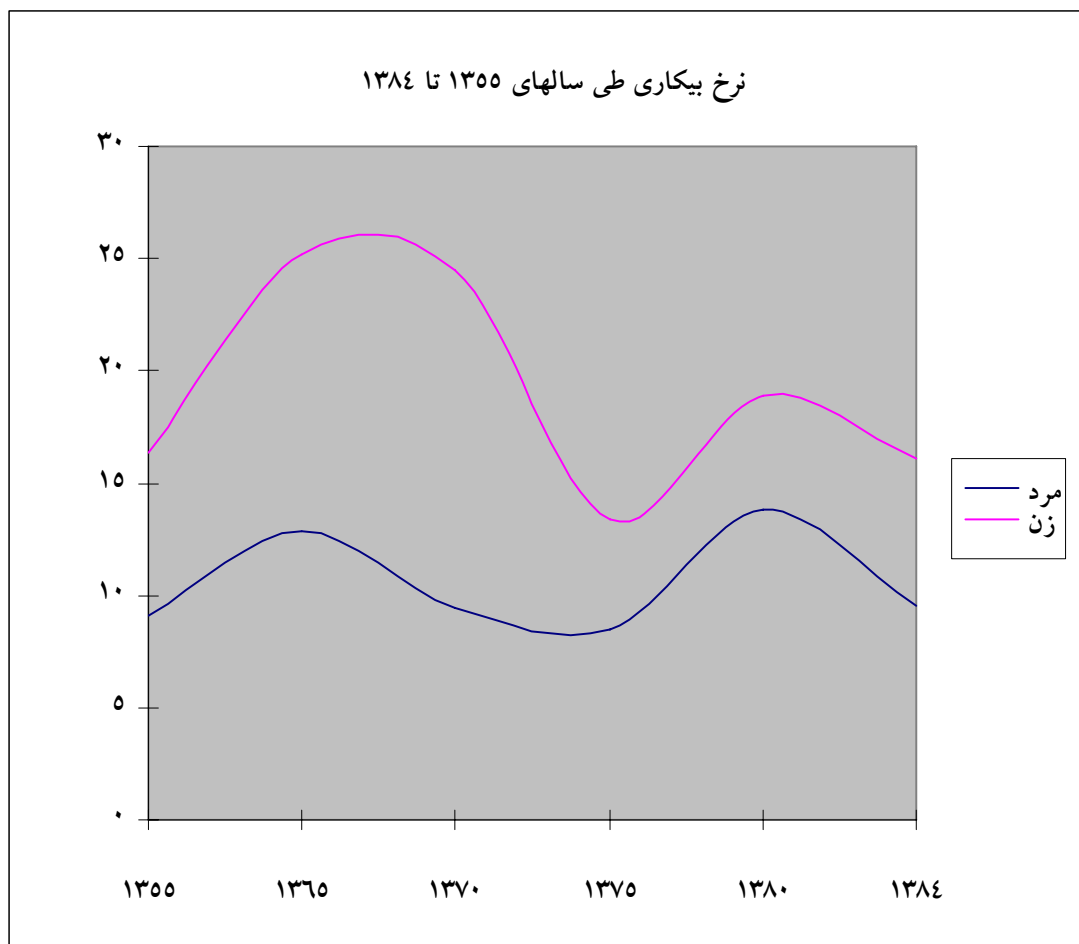
ماخذ: اوآو۳ و ۱۳.

میزان رشد نرخ اشتغال مردان طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۰٫۴۴ درصد و میزان رشد نرخ اشتغال زنان در این دوره ۰٫۳۱ درصد بوده است.

نرخ بیکاری		
زن	مرد	سال
۱۶,۳۶	۹,۱	۱۳۵۵
۲۵,۲	۱۲,۸۱	۱۳۶۵
۲۴,۴۸	۹,۴۸	۱۳۷۰
۱۳,۳۵	۸,۴۶	۱۳۷۵
۱۸,۹۱	۱۳,۸۴	۱۳۸۰
۱۶,۱	۹,۵	۱۳۸۴

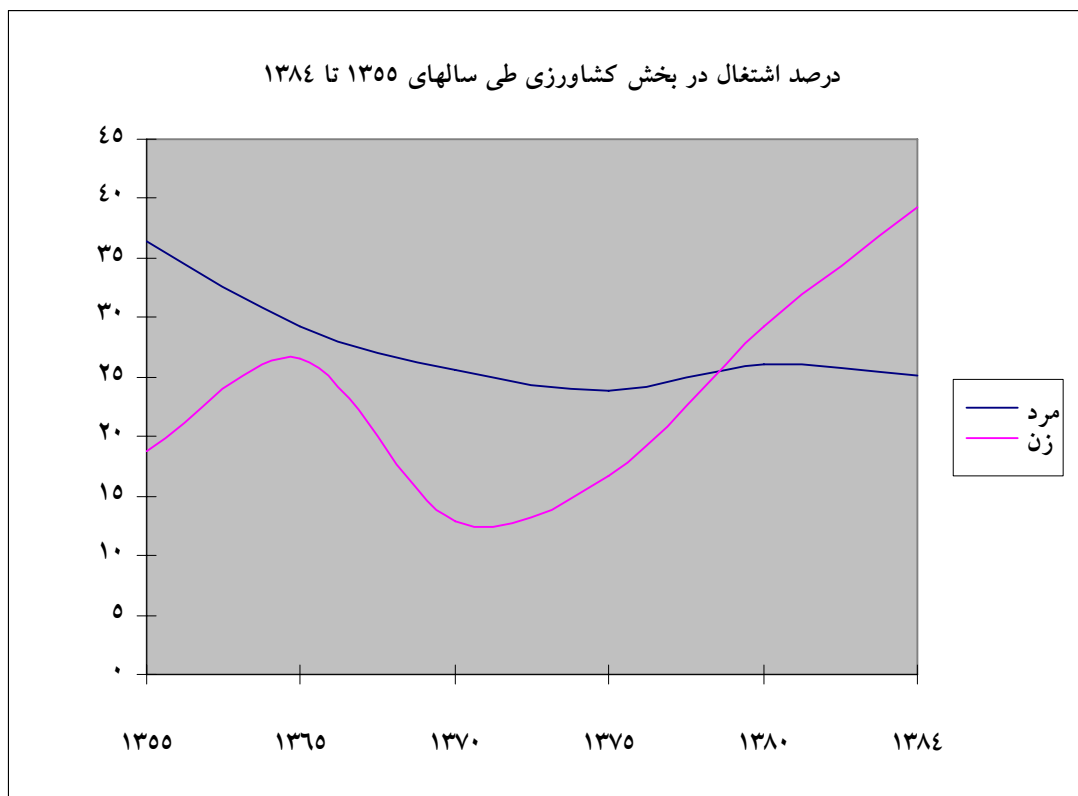
ماخذ: او۲ و او۳ ۱۳۸۴.

میزان رشد نرخ بیکاری مردان طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر ۴,۴۰ درصد و میزان رشد نرخ بیکاری زنان در این دوره منفی ۱,۵۹ درصد بوده است.

اشتغال در بخش کشاورزی		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۳۶,۴۳	۱۸,۸۱
۱۳۶۵	۲۹,۳۱	۲۶,۶۳
۱۳۷۰	۲۵,۶۷	۱۲,۹۲
۱۳۷۵	۲۳,۹۱	۱۶,۶۶
۱۳۸۰	۲۶,۰۱	۲۹,۲۴
۱۳۸۴	۲۵,۱	۳۹,۲

ماخذ: اوآو۳ و او۳۱.

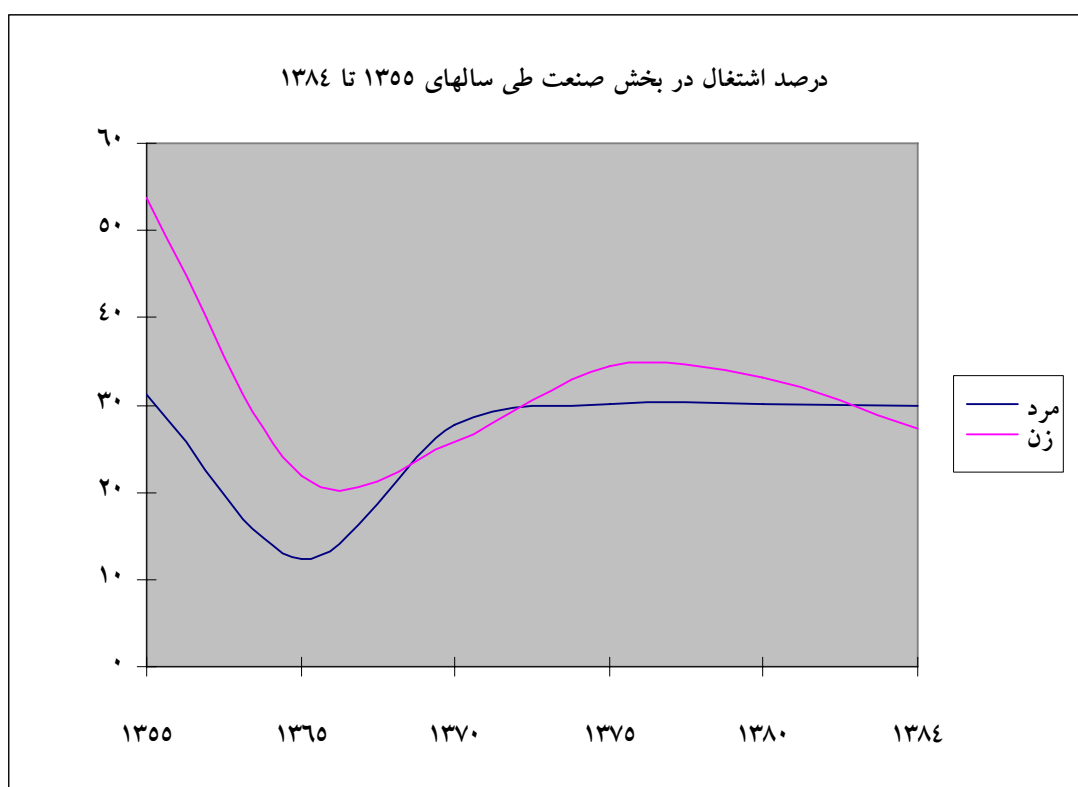

درصد اشتغال در بخش کشاورزی طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ در گروه مردان کاهش و برای زنان افزایش داشته است.

نرخ رشد اشتغال مردان در بخش کشاورزی طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲ برابر منفی ۳۱,۱۰ درصد و نرخ رشد این نماگر برای زنان در این دوره ۱۰۸,۴۰ درصد بوده است.

اشتغال در بخش صنعت		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۳۱,۱۱	۵۳,۸
۱۳۶۵	۱۲,۳۸	۲۱,۹۱
۱۳۷۰	۲۷,۸	۲۵,۷۵
۱۳۷۵	۳۰,۱۷	۳۴,۵
۱۳۸۰	۳۰,۲	۳۳,۱۹
۱۳۸۴	۲۹,۸	۲۷,۴

ماخذ: او۲ و ۳ و ۱۳.

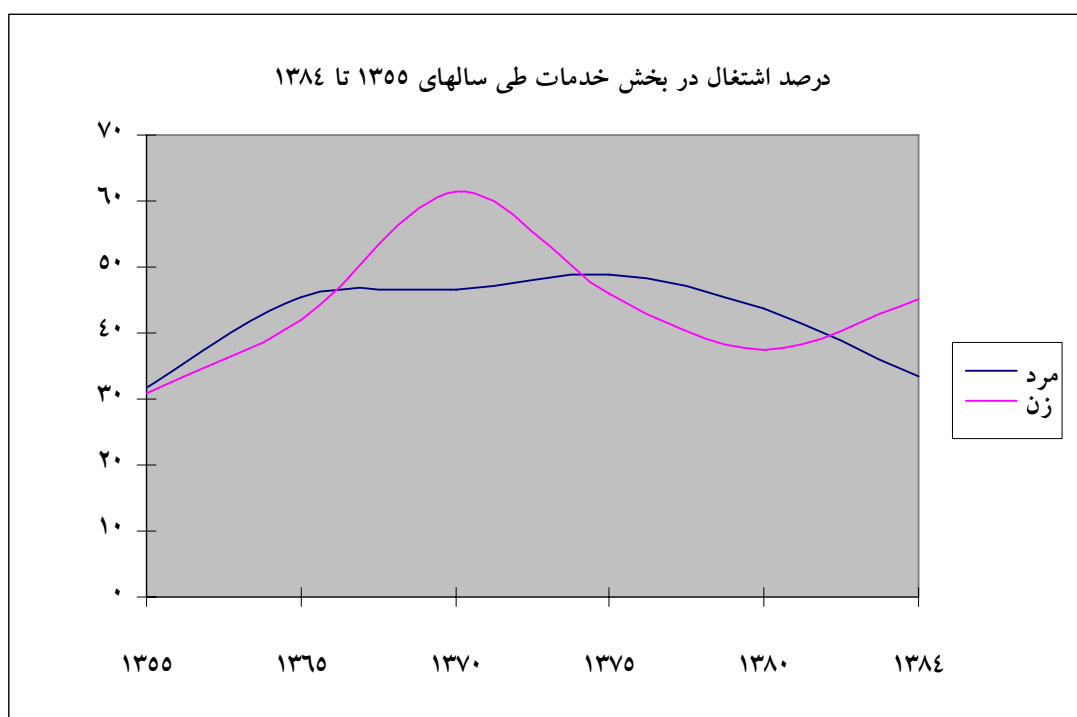

درصد اشتغال در بخش صنعت طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ با کاهش شدید روبرو بوده ولی از سال ۱۳۶۵ مجدداً رو به افزایش گذاشته است هرچند از سال ۱۳۷۵ در میان زنان مجدداً با کاهش اشتغال در بخش صنعت روبرو بوده‌ایم.

نرخ رشد اشتغال مردان در بخش صنعت طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۴,۲۱ درصد و نرخ رشد این نماگر برای زنان در این دوره منفی ۴۹,۰۷ درصد بوده است.

اشتغال در بخش خدمات		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۳۱,۶۸	۳۰,۹۲
۱۳۶۵	۴۵,۴	۴۲,۰۳
۱۳۷۰	۴۶,۵۳	۶۱,۳۳
۱۳۷۵	۴۸,۸۴	۴۵,۹۲
۱۳۸۰	۴۳,۷۹	۳۷,۵۶
۱۳۸۴	۳۳,۳	۴۵,۲

ماخذ: ۱ و ۲ و ۳ و ۱۳.

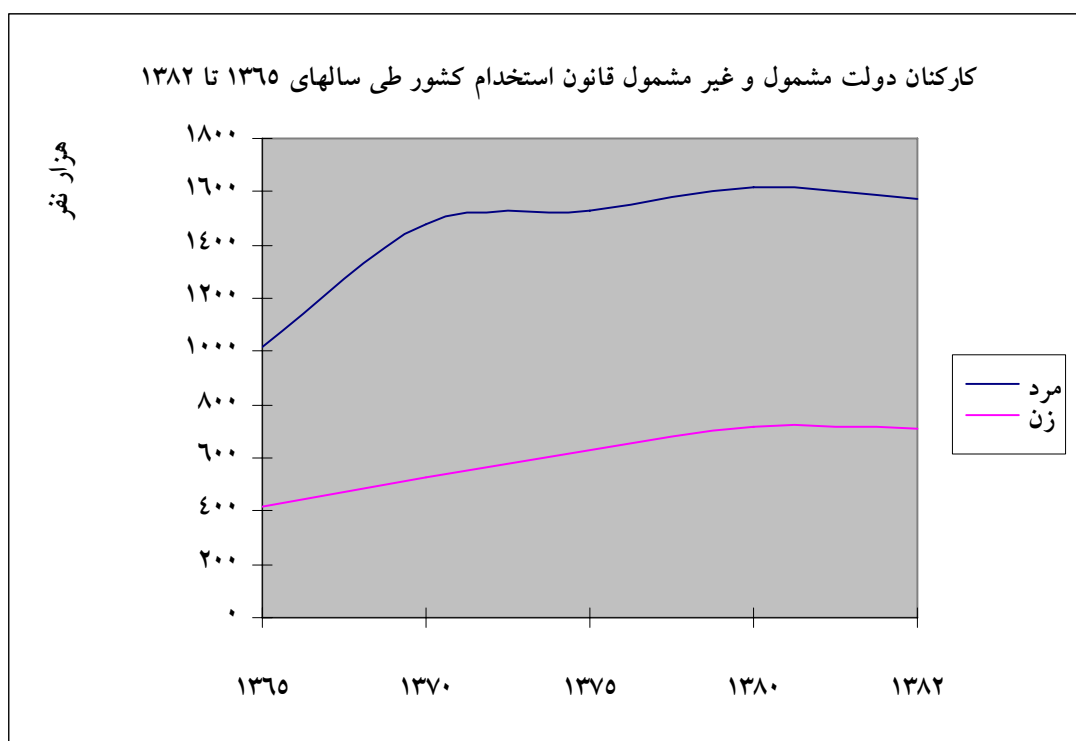

درصد اشتغال در بخش خدمات بطور متوسط طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ در میان مردان ۵,۱۱ درصد و برای زنان ۴۶,۱۸ درصد افزایش داشته است.

کارکنان دولت مشمول و غیر مشمول قوانین استخدام کشوری		
سال	مرد	زن
*۱۳۵۳	۲۱۰۳۸۹	۸۷۴۷۴
۱۳۶۵	۱۰۱۴۴۲۲	۴۱۹۵۴۴
۱۳۷۰	۱۴۷۹۶۷۴	۵۲۴۹۵۹
۱۳۷۵	۱۵۲۹۰۵۸	۶۳۱۳۶۱
۱۳۸۰	۱۶۱۴۵۶۷	۷۱۴۰۶۸
۱۳۸۲	۱۵۷۳۴۶۵	۷۱۲۲۲۰

ماخذ: ا۱۳.

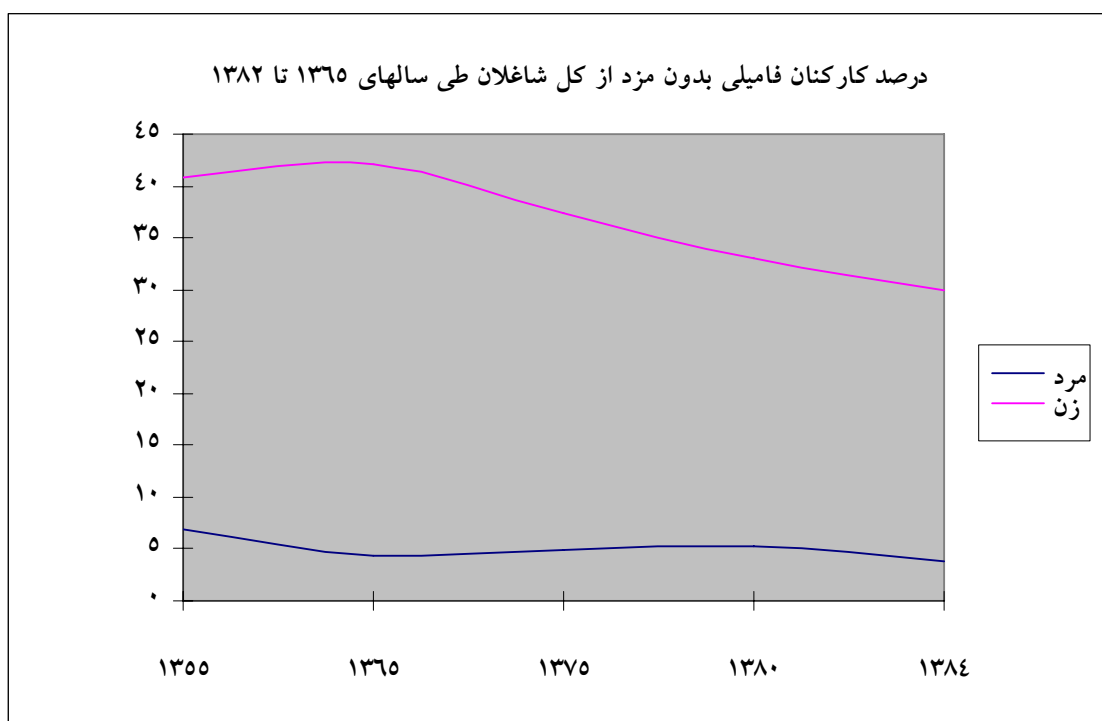
*فقط مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری

نرخ رشد تعداد کارکنان زن طی سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۲ برابر ۶۹٫۷۶ درصد بوده است نرخ رشد تعداد کارکنان مرد دولت نیز در دوره مذکور، برابر ۵۵٫۱ درصد بوده است.

کارکنان فامیلی بدون مزد		
سال	مرد	زن
۱۳۵۵	۶,۹۳	۴۰,۹
۱۳۶۵	۴,۲۸	۴۲,۰۵
۱۳۷۵	۴,۸۹	۳۷,۴۵
۱۳۸۰	۵,۲۳	۳۳,۰۴
۱۳۸۴	۳,۹	۲۹,۹

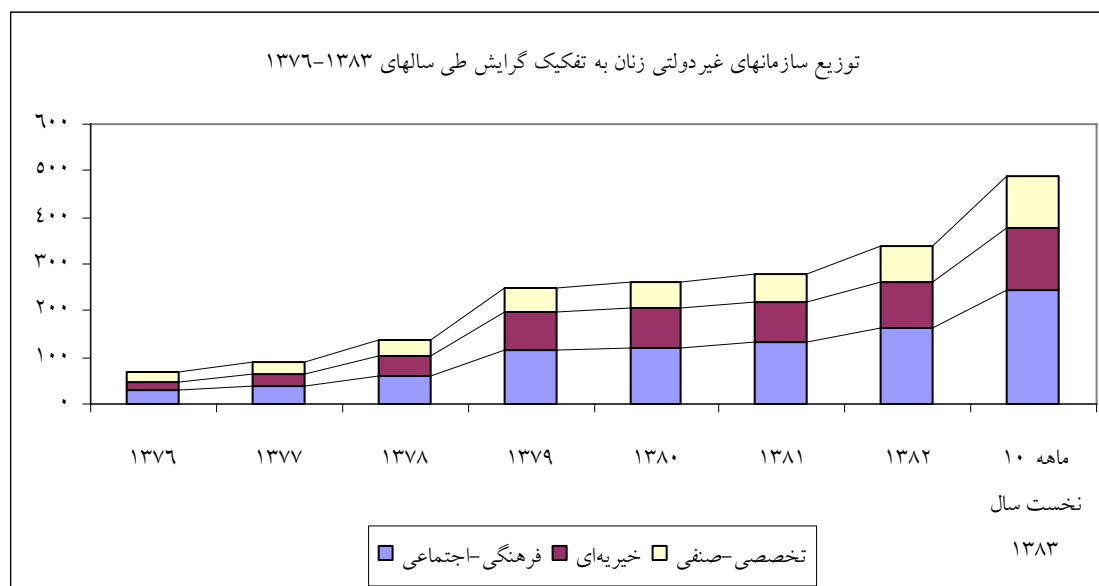
ماخذ: اوآو۳ و ۱۳.

درصد کارکنان فامیلی بدون مزد، طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ در هر دو گروه مردان و زنان کاهش داشته است هر چند در تمام سالهای مورد بررسی بیش از یک چهارم زنان شاغل را کارکنان فامیلی بدون مزد تشکیل داده اند که این رقم در میان مردان شاغل کمتر از ده درصد بوده است. نرخ رشد درصد کارکنان فامیلی بدون مزد از مردان شاغل طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۴۳,۷ و رشد درصد کارکنان فامیلی بدون مزد از زنان شاغل در این دوره برابر منفی ۲۶,۸۹ درصد بوده است.

توزیع سازمانهای غیردولتی زنان به تفکیک گرایش				
سال	فرهنگی-اجتماعی	خیریه‌ای	تخصصی-صنفي	جمع
۱۳۷۶	۲۸	۱۹	۲۰	۶۷
۱۳۷۷	۳۹	۲۶	۲۴	۸۹
۱۳۷۸	۶۰	۴۵	۳۲	۱۳۷
۱۳۷۹	۱۱۶	۸۰	۵۲	۲۴۸
۱۳۸۰	۱۲۲	۸۴	۵۴	۲۶۰
۱۳۸۱	۱۳۱	۸۶	۶۰	۲۷۷
۱۳۸۲	۱۶۲	۹۹	۷۶	۳۳۷
۱۳۸۳	۲۴۵	۱۳۲	۱۱۲	۴۸۰

ماخذ: ۹

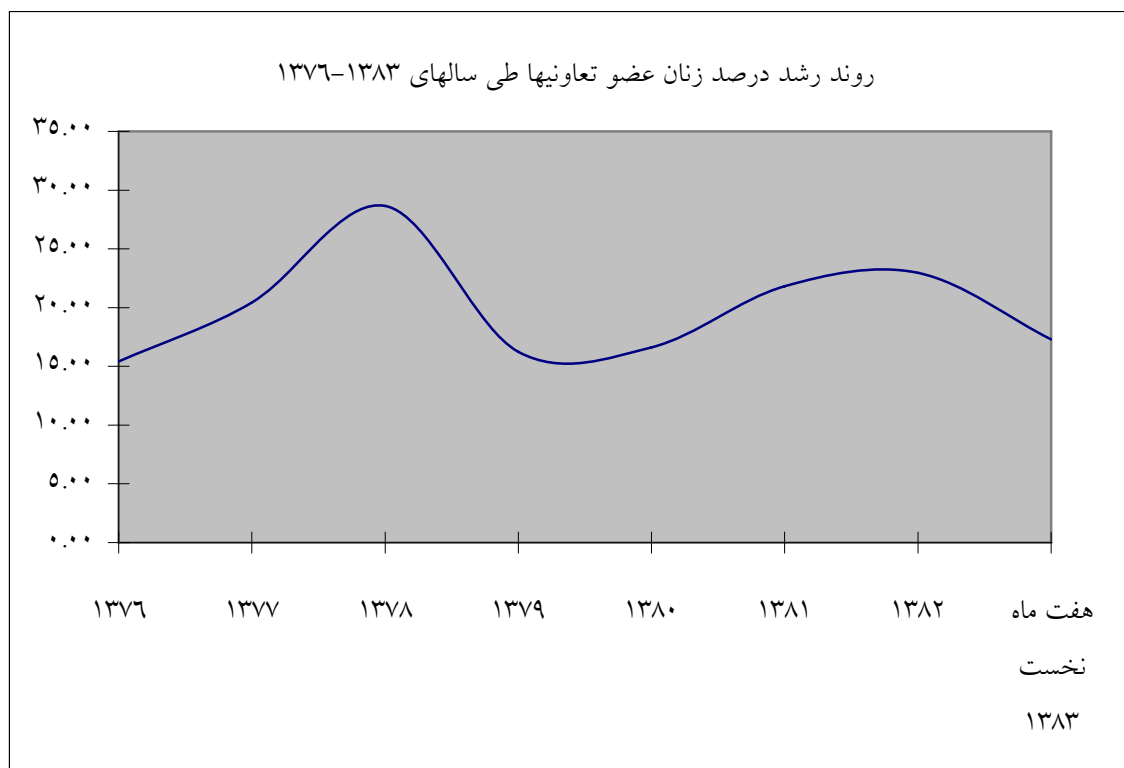

طبق آمارهای موجود تعداد سازمانهای غیر دولتی زنان تا قبل از سال ۱۳۷۵ بطور دقیق گردآوری نشده است و تنها آمار موجود حاکی از آن است که تا این تاریخ تعداد ۵۵ سازمان غیردولتی زنان در کشور فعال بوده‌اند.

نرخ رشد تعداد سازمانهای غیردولتی زنان طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ برابر ۶۱۶٫۴۱ بوده و بیشترین نرخ رشد مربوط به سازمانهای غیردولتی زنان با موضوع فعالیت فرهنگی- اجتماعی بوده است که ۷۷۵ درصد رشد را نشان می دهد. شایان ذکر است در حال حاضر بیش از ۵۲۰ سازمان غیر دولتی زنان در کشور فعال می‌باشند.

تعداد کل شرکتهای تعاونی و درصد اعضا زن		
سال	تعداد	درصد اعضا زن
۱۳۷۶	۲۲۷۸	۱۵,۴۲
۱۳۷۷	۲۴۸۳	۲۰,۴۳
۱۳۷۸	۴۱۲۳	۲۸,۶۶
۱۳۷۹	۴۷۸۳	۱۶,۲۵
۱۳۸۰	۶۸۵۴	۱۶,۶۲
۱۳۸۱	۷۱۵۵	۲۱,۱۳
۱۳۸۲	۷۱۸۸	۲۲,۹۵
۷ ماهه نخست سال ۱۳۸۳	۲۸۸۱	۱۷,۳۱

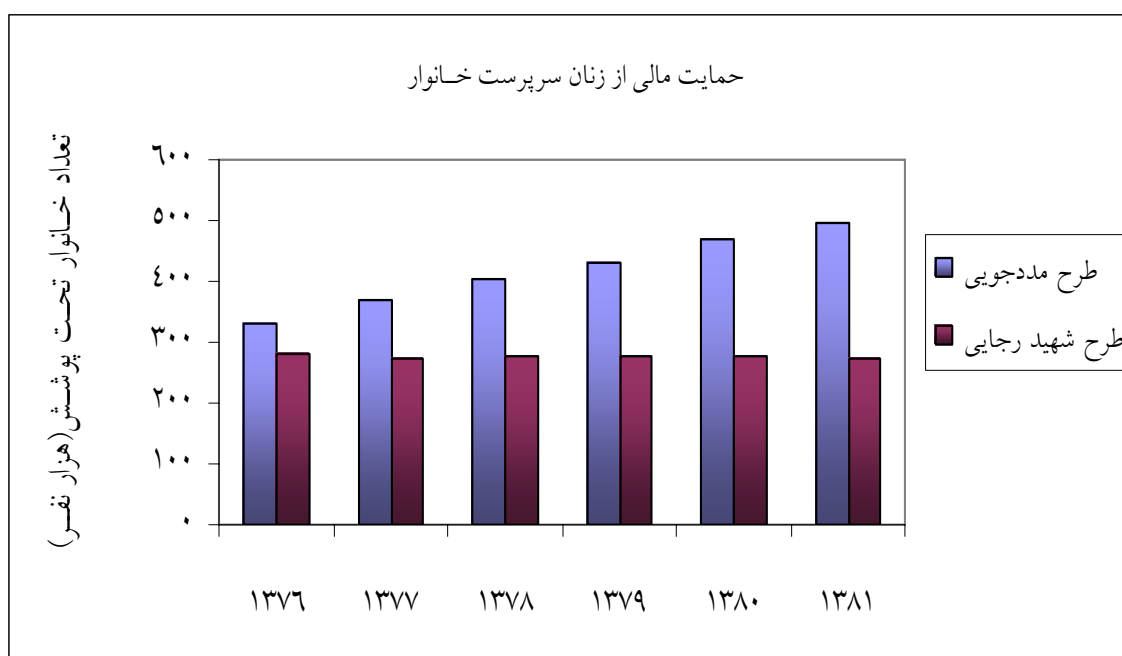
ماخذ: ۱۰

نرخ رشد درصد زنان عضو شرکتهای تعاونی طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲ برابر ۱۲,۲ بوده است. هرچند درصد زنان عضو شرکتهای تعاونی طی سالهای مورد بررسی روند یکنواختی نداشته است.

حمایت مالی از زنان سرپرست خانوار						
طرح شهید رجایی			طرح مددجویی			سال
مبلغ پرداختی	نفرات	خانوار	مبلغ پرداختی	نفرات	خانوار	
۹۳۲۱۶۴۴	۴۵۷۰۷۰	۲۲۸۵۳۵	۹۹۹۳۸۴۲	۵۱۷۷۳۳	۱۶۱۶۰۳	۱۳۷۰
۷۴۹۳۱۱۱۶	۴۴۲۲۶۳	۲۷۸۱۵۲	۱۱۸۸۷۰۸۵۰	۹۰۲۱۶۳	۲۹۳۸۶۹	۱۳۷۵
۲۱۶۰۵۵۳۵۳	۳۸۹۶۴۶	۲۷۸۷۶۱	۴۹۵۳۲۹۸۳۵	۱۲۱۱۷۹۱	۴۷۰۹۶۵	۱۳۸۰
..	۳۷۲۲۲۱	۲۷۷۶۲۹	..	۱۹۰۹۱۲۹	۷۵۲۱۶۰	۹ ماهه نخست سال ۱۳۸۴

ماخذ: ۵ و ۱۵.

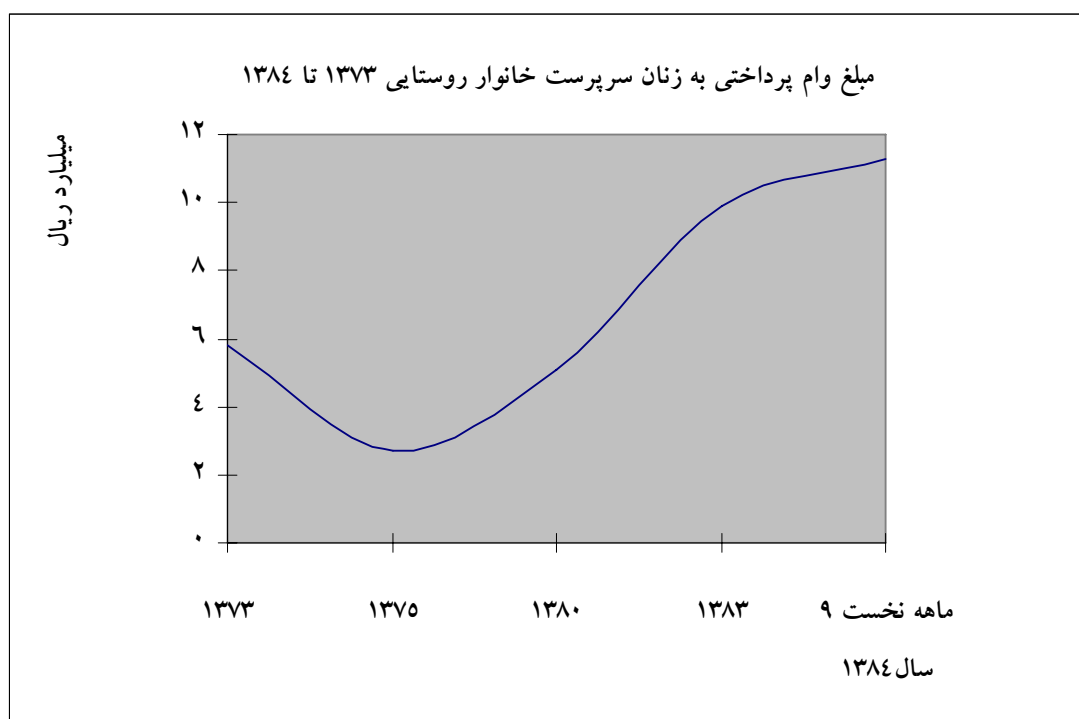

نرخ رشد تعداد خانوار حمایت شده توسط طرح مددجویی طی سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۱ برابر ۴۹,۵ درصد بوده است مبلغ پرداختی این طرح به افراد تحت پوشش طی سالهای فوق الذکر ۲۳۲,۸ درصد رشد داشته است به عبارت دیگر بیش از دو برابر شده است .

نرخ رشد تعداد خانوار حمایت شده توسط طرح شهید رجایی رشد چشمگیری نداشته است لیکن مبلغ پرداختی این طرح طی سالهای فوق الذکر به افراد تحت پوشش ۲۳۸,۹۲ درصد رشد داشته است به عبارت دیگر بیش از دو برابر شده است .

وام زنان سرپرست خانوار روستایی (طرح حضرت زینب)		
اقلام آماری	تعداد	مبلغ پرداختی (هزار ریال)
۱۳۷۳	۶۱۶۰	۵۸۰۶۵۶۱
۱۳۷۵	۲۳۰۹	۲۷۰۲۹۳۸
۱۳۸۰	۲۲۹۲	۵۰۷۵۴۷۸
۱۳۸۳	۳۱۰۳	۹۹۰۲۷۴۰
۹ ماهه نخست سال ۱۳۸۴	۲۳۷۸	۱۱,۳ میلیارد ریال

ماخذ: ۵ و ۱۵.

طبق طرحی که از طریق بانک کشاورزی با همکاری کمیته امداد امام خمینی از سال ۱۳۷۳ آغاز شده است، هر ساله مبلغی به عنوان وام جهت اشتغال درزمینه‌های کشاورزی، دامداری، قالیبافی، جاجیم‌بافی، خیاطی و گلدوزی، صنایع دستی، کسب و کار و سایر طرحهای تولیدی پرداخت می‌گردد. نرخ رشد تعداد زن روستایی حمایت شده توسط طرح زنان سرپرست خانوار روستایی طی سالهای ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۴ برابر منفی ۶۱,۳۹ درصد بوده است و مبلغ وام پرداختی این طرح به افراد تحت پوشش طی سالهای فوق الذکر ۹۴,۶ درصد رشد داشته است.

فهرست منابع و ماخذ:

- ۱- مرکز آمار ایران، سالنامه آماری کشور (۵ جلد نشریه مربوط به سالهای ۱۳۵۵، ۱۳۶۵، ۱۳۷۰، ۱۳۷۵، ۱۳۸۳).
- ۲- مرکز آمار ایران، آمارگیری از ویژگیهای اشتغال و بیکاری خانوار (۲ جلد نشریه مربوط به سالهای ۱۳۸۰ و ۱۳۸۳).
- ۳- مرکز آمار ایران، نتایج آمارگیری از نیروی کار، ۱۳۸۴.
- ۴- مرکز آمار ایران، مرگ و میر کودکان در ایران، روندها و شاخصها (۱۴۰۰-۱۳۳۵).
- ۵- کمیته امداد امام خمینی، گزارش آماری سال ۱۳۷۷ و ۱۳۸۱.
- ۶- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گزارش فرهنگی کشور، ۱۳۸۰.
- ۷- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، زنان در عرصه فرهنگ و هنر.
- ۸- آمار دریافتی از ستاد انتخابات وزارت کشور.
- ۹- آمار دریافتی از معاونت توسعه مشارکتها، مرکز امور مشارکت زنان.
- ۱۰- آمار دریافتی از وزارت تعاون
- ۱۱- آمار دریافتی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۱۲- آمار دریافتی از سازمان ثبت احوال کشور.

۱۳- www.sci.org.ir

۱۴- www.iranwomen.org.ir

۱۵- www.emdad.ir